

sagan och Gylfaginning (se »formáli»), att gudarne voro förgudade, historiska personer. Äfven i denna uppfattning ingår ett sanningsmoment. Man har dyrkat förfäderna, man har af berättelser om ursprungligen verkliga bragder, skapat en hjeltesaga, som sedan smält samman med gudasagan. Men i det stora hela är denna teori förfelad genom sitt misskännande af fornvädena såsom barn af den diktande fantasien¹.

Den kristna religionsforskningen har äfven i Norden betonat, hvad den vill och måste antaga, att i de hedniska gudalärorna skimra brutna strålar af en fördold sanningslös, af den allmänna uppenbarelsens ljus. Så t. ex. vill den, såsom Rosenberg² skönt säger, gerna tro, att i »*Alfadertanken* (sådan den framträder i *Völuspá* och *Hyndluljóð*) *dæmmer en Levning af den Mennesket oprindelig givne Aabenbaring, hvoraf noget findes i alle Hedninge-religioner*».

För att nämna ännu en teori om mythernas utbildning, har Max Müller, som för öfrigt anser, att de hedniska religionerna i allmänhet nedsjunkit från monotheism till polytheism, framhållit språkkänslans inflytande vid mythdaningen³. Denna sida af »språkets makt öfver tanken» omtalas ock i Tegnér's arbete af detta namn, der det bland annat heter (s. 71): »våra egna germaniska förfäders gudatro var till en mycket väsentlig del uppbyggd på grundvalen af rent språkliga genusreglor». Som man lätt finner, vidrör denna teori dock icke den egentliga uppkomsten af mytherna; den snarare söker besvara den frågan, hvarför, då en myth uppkom, den gestaltade sig så och ej annorlunda, och söker i språkliga förhållanden ett svar på detta spörsmål.

¹ Se Wisén, *Oden och Loke* s. 4.

² *Nordboernes Aandsliv* I 152.

³ Den s. k. polyonomasien (mångnamnigheten) säges hafva spelat en stor roll.